

trachten om op grond van een voldoende materiaal te geraken tot het opstellen van biologische types, die een voorbeschiktheid tot misdaad hebben, en uit wier persoonlijkheid en erfelijken aanleg men meer over hun innerlijke waarde en sociale prognose kan zeggen, dan thans het geval is, nu een systematisch onderzoek naar de erfelijke verhoudingen in misdadigersfamilies ternauwernood begonnen is. Het vinden van wetmatige betrekkingen tusschen het klinische type, erfelijkheidstype, misdadigerstype en milieu-type houdt een veelomvattend programma in. In dit verband kunnen ook nog genoemd worden het tweelingonderzoek, dat naar den lichaamsbouw, het pathologisch-anatomisch onderzoek van de hersenen van misdadigers en dat van hun vruchtbaarheid. Andere methodes, zooals bijv. de graphologie en het bloedgroeponderzoek, noemt de schrijver niet.

De wet tot bestrijding der geslachtsziekten in Duitschland. — Het „Schwurgericht” vindt een overtreding van § 7 van het „Gesetz zur Bekämpfung der Geschlechtskrankheiten” in een reeks van handelingen, die het als behandeling van ziekten of aandoeningen der geslachtsorganen beschouwt. Het maakt hierbij een uitzondering voor het onderzoek of de patiënte zwanger was, daar zwangerschap, evenals bevalling geen ziekte of aandoening van een geslachtsorgaan is. Bedenklijk schijnt het echter, dat het „Schwurgericht” het onderzoek naar de ligging der baarmoeder als verboden handeling beschouwd heeft. Dit had ten doel vast te stellen of de ligging der baarmoeder een ongunstigen invloed op de darmwerkzaamheid van patiënte had. Hierbij is kennelijk de wil van verdachte niet op de behandeling of het onderzoek van een ziekte of aandoening der genitalia gericht geweest, zoodat in deze behandeling nog geen strafbaar feit lag (Reichsgericht. Art. I. 448/30 van 20 Mei 1930 g. S.; *Deutsche Juristen Zeitung* 1930. Heft 21, blz. 1394).

De civielrechtelijke aansprakelijkheid van den krankzinnige. — Het Gerechtshof van Montpellier heeft 30 Juli 1930 een vonnis gewezen, (medegedeeld in de *Revue trimestrielle de droit civil*, 1930, bldz. 1062), waarbij deze quaestie behandeld moest worden. Iemand, wien door de politie om zijn papieren werd gevraagd, ging op de vlucht en doodde een voorbijganger, van wien hij vreesde, dat hij hem den weg zou versperren, door een revolverschot. Strafrechterlijk is ontslag van rechtsvervolging verleend op grond van ontoerekenbaarheid. Bestaat in dit geval nu een civielrechtelijke aansprakelijkheid? Er bestond twijfel of de krankzinnigheid reeds aanwezig was op het oogenblik van den misdaad of dat deze pas daarna tot uiting is gekomen. Het Hof heeft overwogen, dat de vlucht, zij het een niet wettige, dan toch logische en bewuste handeling was, evenals het schieten. De toestand van waanzin van X, zelfs aangenomen, dat die tijdens het plegen van het misdrijf bestond, kon in die omstandigheden niet de oorzaak van den moord zijn, en deze is niet een gevolg van een opwelling, waaraan de moordenaar geen weerstand heeft kunnen bieden.

Dit arrest sluit aan bij eenige andere Fransche beslissingen, waarin het beginsel, dat de krankzinnige civielrechtelijk niet aansprakelijk is, tot uiting komt, maar de aansprakelijkheid wordt aangenomen, zoodra het niet om een zuiver mechanische handeling gaat. De strafrechtelijke aansprakelijkheid vindt dus een andere beoordeeling dan de burgerrechtelijke. Het is overigens duidelijk, dat in het bovenvermelde geval de civielrechtelijke aansprakelijkheid bestaat, indien de krankzinnigheid pas na de daad tot uiting komt.

MR. CA. M. SCHENCK.